A°. 1848. N°. 141.

ARNHEMSCHE  COURANT.




De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.

ZATURDAG 8 JULI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor iederen regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Het herzienings-ontwerp van het ministerie DONKER-CURTIUS.

—

V.

Alsof het ministerie door zijne Toelichting nog niet genoeg gedaan had om eene Eerste Kamer in »burgerlijken zin", gelijk het die verlangt, te demoraliseren en in discrediet te brengen, schijnt het er zich met opzet op te hebben toegelegd die Kamer *in alle opzigten* te vernederen en tot eene bloote machine in der ministeren handen te maken. De leden der Kamer zullen zitten voor *negen* jaren (de commissie had gesteld *drie* jaren); zij zullen *reis-* en *verblijf*-kosten genieten (de commissie had hun ten minste alléén *reis*-kosten toegekend); de voorzitter wordt benoemd *door den Koning* (de commissie liet den Koning kiezen uit eene lijst van drie kandidaten voorgedragen door de Kamer). Dat de Eerste Kamer noch regt van initiatief, noch regt van amendement heeft, zijn gebreken welke het ontwerp van het ministerie met het ontwerp van de commissie gemeen heeft. Het ministerie schijnt zorgvuldig gewaakt te hebben om, zoo 't het voorstel der commissie *veranderde* het in allen gevalle niet te *verbeteren*.

Welke klassen van personen het ministerie *Burgerlijken Zin* tot opperwetgevers en opper-vertegenwoordigers des Nederlandschen volks maakt, is bekend. De commissie van 1815 riep tot het lidmaatschap der Eerste Kamer hen »die door diensten aan »den Staat bewezen, door hunne ge»boorte of gegoedheid onder de aan»zienlijksten van den lande behooren." Het ministerie DONKER-CURTIUS heeft er wat beters op uitgedacht. Het roept hen »die in de directe belastingen, »met uitzondering van het patentregt, »ten minste *f*500 of *f*1200, naar de »[illegible] gesteldheid, dragen en »wijders dezelfde vereischten bezitten »als de leden der Tweede Kamer." *Diensten aan den Staat bewezen* schijnen in »burgerlijken zin" niet mede te tellen. »De meerdere kennis," aldus luidt de *Toelichting*, »van som»migen laat zich onmogelijk bepalen; »er is nog geen maatstaf voor kennis »en verstand uitgevonden" (? de keuzen van het ministerie geschieden dus alléén op goed geluk!) »en het be»kleeden of bekleed hebben van waar»digheden is een ongewisse grond »voor kunde en ondervinding." Het betalen van *f*500 of *f*1200 in de directe belastingen — met uitzondering van het patentregt — bewijst zeker meer voor *kunde* en *ondervinding*, en gaat oneindig wisser.

De benoeming voor *negen* jaren en de hooge census om tot Eerste Kamerheer verkiesbaar te wezen »is", licht het ministerie toe, »omdat het »van belang is, dat dit ander deel »der Kamer *toch niet volkomen ge»lijk sta* met de Tweede Kamer, dat »het *meer vastheid* hebbe, meer *den »eigendom* vertegenwoordige." Dat mannen, die ten minste *f*500 à *f*1200 in de directe belastingen — met uitzondering van het patentregt (1) — betalen, niet kunnen »ge»lijkstaan" met Tweede Kamerleden die misschien, het patentregt medegerekend, nog geen *f* 100 in de directe belastingen betalen en ook geene andere verdiensten hebben dan dat zij ervarene juristen of staatkundigen of geleerden enz. zijn, is zeer ligt te begrijpen, vooral van den kant van een ministerie dat in het toekennen van kiesregt aan gepromoveerde personen niets dan »een privilegie" ziet en er openlijk vooruitkomt dat »meerdere »kennis zich onmogelijk laat bepalen" en dat »er nog geen maatstaf voor »kennis en verstand is uitgevonden." (2)

Nog één woordje, eer wij van de »rijp beradende" en »bedaard overwegende" kamerheeren, scheiden, over de hun toegekende *reis-* en *verblijf*-kosten. De commissie had het, meenden wij, al zeer wel met die arme »den eigendom vertegenwoordigende" heeren gemaakt, toen zij hun *reis*-kosten toelegde. Het ministerie daarentegen begreep dat dit voor mannen die, het patentregt niet medegerekend, *f*500 à *f*1200 in de directe belastingen betalen, veel te weinig was. Tot dien prijs zou immers niemand zich laten gebruiken om de voorstellen der Tweede Kamer »aan welke de regering moeijelijk haar zegel kan hechten" *onschadelijk* te maken? De arbeider is immers zijns loons waardig? Daarom voegde het ministerie *Burgerlijken Zin* er de *verblijf*-kosten bij. En daar nu de Eerste Kamer niet de zaken achter elkander afdoet, maar van tijd tot tijd wordt bijeengeroepen, om te onderzoeken of de Tweede Kamer ook het een of ander gedaan heeft, dat voor de regering *onschadelijk* behoort gemaakt te worden en de heeren dus *dikwerf* naar 's Hage zullen moeten reizen en daar verblijven, zoo is het ligt mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, dat de door het ministerie *Burgerlijken Zin* uitgevondene Eerste Kamer aan de natie nog duurder zal te staan komen dan de Eerste Kamer van het ministerie *Behoudenden Zin*.

Maar daarvoor heeft de natie dan ook eene vertegenwoordiging . . . . . . »van den eigendom," die niet met die »door het volk verkozene" vertegenwoordigers, *gelijk staat*, die meerdere »vastheid" bezit en die — wat vooral wel naar waarde mag geschat worden — het door de Tweede Kamer verrigte »onschadelijk" maakt.

(1) Wanneer men het *patentregt* mederekende, zouden er misschien kooplieden of fabrijkanten en dergelijk goedje in de Eerste Kamer geraken, die natuurlijk geene *kunde* en *ondervinding* en ook geene »vastheid" genoeg hebben, om den . . . . . EIGENDOM te vertegenwoordigen en voorstellen der Tweede Kamer »onschadelijk" te maken, aan welke »de regering moeijelijk haar zegel kan hechten."

(2) Het *Handelsblad* zeide van die *negenjarige* benoeming der Eerste Kamerheeren: »Maar dit »brengt ons tot een derde, en dat wel de aller»slechtste en de meest verwerpelijke wijziging in »het ontwerp der commissie. Zij betreft den duur »der zitting voor de leden der Eerste Kamer, die »van *drie* op *negen*, zegge NEGEN jaren, is ver»lengd. Wanneer men zich dus reeds in het eerste »jaar in de keuze bedrogen ziet, zal men nog *acht* »volle jaren moeten wachten, alvorens men zich van »zoodanigen vertegenwoordiger zal kunnen ontdoen! »Waarlijk een zonderling regt van zich te doen ver»tegenwoordigen, waaraan men voor een zoo groot »gedeelte van eenen menschelijken leeftijd verbonden »zijn zou! — Deze wijziging kan er bij geene moge»lijkheid door, — en wij houden ons verzekerd, »dat men voor eenige weken niet gewaagd zoude »hebben, er mede voor den dag te komen.

»Neen, de Eerste Kamer moet geene verzamelplaats »van rijke behoudsmannen, geen complot van reac»tie worden! Dan liever geene Eerste Kamer; lie»ver dan, al de gebreken eener overijling, op welke »men den volgenden dag kan terugkomen, dan eene »tegenwerking die gedurende ettelijke jaren voor geen »herstel vatbaar is. Weg met *zulk* eene Eerste Ka»mer! Zóó ingerigt is zij »*een vijandig kamp!*"

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

— De onderhandelingen met Denemarken zijn thans, naar men uit eene goede bron verneemt, geheel afgebroken. Denemarken weigert de teruggave der genomen schepen en wil de blokkering der Pruisische havens niet opheffen, dan nadat Pruisens leger Sleeswijk ontruimd zal hebben. Natuurlijkerwijze kon men zich aan die voorwaarden niet onderwerpen en brak men de onderhandelingen af. De oorlog zal thans weder met de meeste kracht voortgezet worden.

FRANKRIJK.

In de zitting der Nationale Vergadering van 3 juli is het belangrijke vraagstuk der nationale werkplaatsen ter sprake gekomen; de generaal *Cavaignac* heeft daaromtrent de volgende mededeeling gedaan:

»Burgers vertegenwoordigers! De quaestie der nationale werkplaatsen was voor eenige dagen aan de orde van den dag gesteld. Op mijn verzoek hebt gij er in toegestemd de behandeling te verdagen; ten einde mij in staat te stellen om u alle stukken betrekkelijk deze zaak aan te bieden. Heden zal ik mijne belofte vervullen en ik zal zulks doen met de meeste openhartigheid.

»De organisatie der nationale werkplaatsen op den 23sten junij jongstleden was, ik moet het verklaren, eene vreesverwekkende. De stichting daarvan was in beginsel goed, maar zij was weldra ontaard en van haar doel vervreemd; en de toestand was als zoodanig erkend door de laatste regering, die de noodige maatregelen had genomen, ten einde tot de ontbinding der werkplaatsen over te gaan. Ik ben getuige geweest van de pogingen, die er zijn in het werk gesteld, om deze inrigting tot hare oorspronkelijke bestemming terug te voeren; en evenzeer van de ernstig gemeende bemoeijingen om haar te ontbinden: maar ik heb op andere middelen bedacht moeten zijn om hetzelfde doel te bereiken.

»Ik verzoek de Vergadering wel [illegible] te zijn,

dat mijne overtuiging, die ik thans de eer zal hebben u mede te deelen, het gevolg is van een aandachtig onderzoek van het vraagstuk, waarmede ik mij gedurende vier dagen heb bezig gehouden.

»Juist toen men in de nationale werkplaatsen had vernomen, dat de regering besloten had er zich van te ontdoen, hebben de werklieden gaan deelnemen aan den strijd, dien wij hebben moeten voeren.

»Ik heb mij vergewist omtrent het getal der werklieden uit de nationale werkplaatsen, die aan den opstand deel hebben genomen; ik heb bevonden dat het getal der aldaar ingeschrevenen 105,000 bedroeg, en dat onder de in den strijd gedoodde of in hechtenis genomen personen een groot deel erkend zijn als niet tot de nationale werkplaatsen te behooren, zoodat wij grond hebben om te verklaren dat slechts de minderheid deel aan den opstand heeft genomen. Wat hiervan zij, de toestand was zoo vreeswekkend, zoo dreigend voor de vrijheid en de republiek, dat er geen oogenblik te twijfelen viel over de keus die gedaan moest worden, en zoodra ik aan het bestuur ben gekomen, heb ik mij met de ontbinding der werkplaatsen bezig moeten houden. Ik had derhalve bevolen dat alle betaling in de werkplaatsen ophouden en alleen in de arrondissementen plaats hebben moest onder toezigt der maires. Mijne bevelen zijn strikt opgevolgd.

»Ik heb niet geaarzeld de betaling der werklieden te doen voortduren, zelfs al moest hieruit voortvloeijen dat men daardoor welligt hulp verleende aan menschen, die deel hebben genomen aan den aanslag, dien wij hebben moeten overwinnen; maar ik kan zeggen dat zij die hulp thans alleen ontvangen als hulpbehoevende burgers, en ik kan naar waarheid verklaren dat de nationale werkplaatsen hebben opgehouden te bestaan en volkomen ontbonden zijn.

»Er zijn wel menschen zonder werk, menschen, aan wie men bijstand moet verleenen, maar alle soort van organisatie onder hen heeft opgehouden. De hoofdlieden en mindere opzigters ontvangen nog slechts persoonlijken onderstand, maar geene geregelde, naar mate van hunne betrekking opklimmende bezoldiging.

»De Vergadering zal begrijpen dat die ontbinding en dat tijdelijke hulpbetoon met eene reeks van maatregelen moeten gepaard gaan, geschikt om dezen staat van zaken te doen ophouden en ons tot den gewonen toestand terug te voeren.

»Onze eerste zorg is geweest maatregelen te beramen, die u door den minister van Finantiën zullen worden voorgesteld. Sommige daarvan strekken om allen, die iets bezitten, gerust te stellen omtrent het vaste voornemen der regering om aan al hare verbindtenissen gestand te doen. Andere strekken om hen, die niets bezitten, gerust te stellen omtrent het even vaste voornemen der regering om zich met hunnen nood bezig te houden en dien te lenigen."

Na deze redevoering, die een diepen indruk maakte, had de minister van Finantien, *Goudchaux* het woord, en ontwikkelde achtereenvolgens eene reeks van finantieele ontwerpen, waarvan de hoofdzakelijke inhoud hierop nederkomt:

Terugbetaling der in de spaarkassen gestorte gelden. De boekjes der spaarkas, waarop voor minder dan 70 francs staat ingeschreven, zullen geheel in geld worden afbetaald. De sommen die meer bedragen zullen in 5 pCts renten tegen den koers van den dag terugbetaald worden. Aan de inbrengers die vroeger in 5 pCts. renten à pari zijn afbetaald zal het meerdere, dat hun volgens dit besluit toekomt, in rekening worden gebragt.

Aflossing der schatkist-bons. De houders van schatkist-bons zullen geheel in 3 pCts. renten tegen den koers van 48 worden afbetaald, de vervallen interest tot aan den dag der aflossing zal bij het kapitaal worden gevoegd.

De minister trad vervolgens in eene beschouwing der middelen tot bestrijding der uitgaven, die door den gewezen minister *Duclerc* in zijn bekend finantieel manifest waren aangewezen en wel:

1o. *Leening van 150 millioen.* Den 30sten juni was ten gevolge der door zijn voorganger aangegane verbindtenissen het contract geteekend waarbij de bank van Frankrijk 150 millioen ter beschikking der schatkist stelt. — De door de bank aangenomen waarborgen verzekerden ten volle haar crediet; zij zou 75 millioen aan staats-domeinen en eene gelijke som in renten ontvangen, die door de amortisatie-kas ware teruggekocht.

2o. *Verschillende hulpbronnen.* De minister is niet van meening, dat de staat op den verkoop van nieuw uit te geven 5 of 3 pCts. renten aan de kapitalisten der departementen kan rekenen, waarvoor in het plan van den heer *Duclerc* 100 millioen staat uitgetrokken. Evenzeer acht hij de opbrengst van buitengewone houtvellingen voor het tegenwoordige zeer onzeker, aangezien daarvoor een kalmer tijd noodig is; terwijl hij tevens op de achterstallige aan de schatkist verschuldigde gelden niet stellig genoeg meent te kunnen rekenen om die op de begrooting van 1848 te doen voorkomen.

3o. *Opbrengst der spoorwegen in geval van aankoop.* Ook de te wachten opbrengst der spoorwegen in dit geval acht de minister niet in rekening te mogen brengen. In 1848 en 1849 kan men volstrekt op geen opbrengsten der spoorwegen rekenen, want de buitengewone uitgaven die hunne verandering zou medebrengen zouden waarschijnlijk de ontvangsten geheel absorberen.

In die omstandigheden is dus het voorstel tot aankoop der spoorwegen voor het oogenblik ingetrokken, onder voorbehoud om later dien aankoop voor te stellen wanneer zulks passend en nuttig voor het algemeen zal mogen geoordeeld worden.

Deze verklaring werd door de Vergadering met bijna eenstemmige toejuiching beantwoord.

De inkomsten, die wezenlijk kunnen worden gerealiseerd, bepalen zich dus tot ongeveer 200 millioen. En die 200 millioen zullen zonder twijfel worden opgewogen door het te-kort op sommige gewone ontvangsten of door de nieuwe uitgaven, die de Vergadering reeds heeft toegestaan of nog zal toestaan.

4o. *Verzekering door den staat.* De opbrengst, die men verwachtte door alle assurantie op den staat te doen overgaan, kan insgelijks nog niet in aanmerking komen; het daartoe betrekkelijk ontwerp, waarvan de minister het beginsel goedkeurt, als berustende op het waarachtig republikeinsche denkbeeld van onderlingen bijstand en broederschap, is voor het oogenblik alleen ingetrokken, ten einde op nieuw te worden onderzocht en overwogen, in het belang zoowel der particulieren als van den staat.

5o. *Belasting op de hypothekaire schuldvorderingen.* Deze belasting onder de inkomsten tellende waarop men rekenen kan, brengt de minister echter slechts 20 millioen daarvoor op het crediet in plaats van de 45 millioen die de heer *Duclerc* had uitgetrokken. Overigens zal deze belasting slechts tijdelijk zijnen in 1849 door eene belasting op andere inkomsten vervangen worden.

6o. *Opklimmende regten van successie.* De nieuwe regten van successie volgens eene opklimmende schaal zullen belangrijke winsten voor de schatkist opleveren, waarop men echter voor 1848 niet rekenen moet, aangezien altijd een uitstel van zes maanden ter betaling van het regt van successie wordt toegestaan.

Eindelijk ten 7o. deed de minister de grondslagen kennen van een ontwerp, strekkende om de hervatting der te Parijs in aanbouw zijnde werken te bevorderen, door te hunnen behoeve bij het nationale disconto-kantoor en bij de Bank van Frankrijk eene som van vijf milioen franken neder te leggen.

De tekst der verschillende ontwerpen vervolgens voorgelezen zijnde, werden die betreffende de leening van 150 milioen en den aan de ondernemers van werken te geven onderstand, alsmede die betreffende de spaarkassen en de schatkist-bons, onmiddellijk naar het committé van finantiën gezonden, en de aanvang der beraadslagingen daarvan op den volgenden dag bepaald.

De heer *Duclerc* verklaarde voor het oogenblik het stilzwijgen ten opzigte van deze ontwerpen te zullen bewaren en de openbare beraadslagingen te zullen afwachten, als wanneer hij omtrent zijne administratie ophelderingen zou geven, die zijns inziens eene geheel andere slotsom zouden opleveren omtrent den tegenwoordigen staat der schatkist. Intusschen verzocht hij de regering zich duidelijk omtrent haar voornemen met het ontwerp betreffende den aankoop der spoorwegen te willen verklaren.

De generaal *Cavaignac* antwoordde daarop dat de regering, in beginsel dat ontwerp geheel toegedaan, alleen door de noodzakelijkheid gedwongen, voor het oogenblik tot de intrekking had moeten overgaan.

Aan het einde der zitting werd nog een besluit genomen, ingevolge hetwelk den 6den juni een plegtig lijkfeest zal gevierd worden ter eere van de slagtoffers, die in den jongsten strijd ter verdediging der republiek gevallen zijn. De geheele Nationale Vergadering zal die lijkplegtigheid bijwonen, die op het plein de la Madeleine zal plaats hebben.

— De toespelingen die dezer dagen in de Nationale Vergadering zijn gemaakt op de houding van een naburig land, dat de hand zou gehad hebben in den opstand der juni-dagen, heeft ten gevolge gehad dat de Engelsche gezant, in eene aan den minister van Buitenlandsche Zaken ingediende nota van den 27sten dier maand, krachtig heeft geprotesteerd tegen alle toepassing dier woorden op de Engelsche regering en het Engelsche volk. De heer *Bastide* heeft den heer *Normanby* daarop het volgende antwoord doen toekomen:

»*De minister van Buitenlandsche Zaken aan Zijne Excellentie den gezant van Engeland.*

»Mylord!

»Mijne meening en die mijner regering is, dat de regering van H. M. de Koningin te regtschapen is, om eenig deel in de opruijing tot de laatste verschrikkelijke gebeurtenissen te Parijs te hebben genomen. Ik zie er hoegenaamd geen bezwaar in dat gij aan deze verklaring en tevens aan uwe nota al die openbaarheid geeft, die gij gepast zult oordeelen. Ik zal dit zelfs met des te meer genoegen zien, daar het een nieuw bewijs zal zijn van de onderlinge gevoelens van goede verstandhouding, die onze beide regeringen bezielen.

»Ik heb de eer" enz.

Parijs, 2 *juli.* Onder de afgevaardigden begint zich hoe langer hoe meer het verlangen te openbaren, om het oppergezag te versterken, en men spreekt reeds van een voorstel dat gedaan zoude worden om den generaal *Cavaignac* tot president van de republiek voor vijftien maanden te benoemen. De heer *Dupin*, de oude, is een van de grootste voorstanders van dit plan, en het heeft ook de goedkeuring van den heer *Thiers* verworven.

Nog spreekt men van een ander voorstel ... daan zoude worden, en in niets minder zoude ... staan dan in den afstand door al de afgevaardig... van een gedeelte huns vermogens ten behoeve ... den staat. Het initiatief van dit heldhaftig voo... zoude de heer *v. Heeckeren*, een der rijkste leden ... de Nationale Vergadering, op zich nemen.

Binnenlandsche Berigten.

† *Amsterdam*, 4 *juli.* De Parijssche *National*, ... het half officieële blad der Fransche regering, ... in deszelfs nommer van den 2den dezer, als pa... culiere correspondentie, eenen brief mede uit ... Petersburg, gedagteekend van den 17den der vo... maand, waarin men leest: »De koeriers kr... »elkander in alle rigtingen. De telegraaf geeft da... »nacht teekenen naar Kroonstad en Warschau ... »grootste bedrijvigheid heerscht bij de administr... »van oorlog. Men heeft opgemerkt dat de Enge... »gezant veelvuldige zamenkomsten had met den ... »*von Nesselrode* (den Russischen minister van Bu... »landsche Zaken en, wat u verwonderen zal, ... »is dat de Nederlandsche zaakgelastigde mede ... »rijke conferenciën met dien minister heeft." — ... is toch niet te hopen dat onze regering oorlog... tige plannen koestert en ons eventueel in eenen k... wil wikkelen? Niet alleen dat de militaire op... pingen en transporten, als mede de buitenge... toerustingen onzer vestingen, hier reeds ongerust... dienaangaande hebben gewekt, maar ook werd ... eenige dagen geleden, gemompeld van eene gewigt... geheime zending, welke de regering aan eenen on... diplomaten had willen opdragen en die door hem ... zijn afgewezen. Wat moet dit alles beteekenen ?

'*s Gravenhage*, 4 *juli.* De nieuwe tijdelijke ... nister voor de zaken der Hervormde Eeredienst ... heeft de belanghebbenden verwittigd, dat de audiën... tiën bij voortduring zullen plaats hebben elken do... derdag des namiddags van 1 tot 2 ure, aan het ... kaal van het departement op den Fluweelen Bu... wal.

— De staatsraad, administrateur van de partic... liere domeinen des Konings, heeft den belanghe... benden herinnerd, dat, terwijl de afkoopbaarne... ook van de oude tienden thans zoo wenschelijk ... acht worde, de weg daartoe sinds lang bij dit ... mein beheer is geopend en steeds openblijft, en ... wel naar een maatstaf verre beneden de bepaling... van het Fransch-keizerlijk decreet van 22 janua... 1813, tegen de intrekking van hetwelk zoo men... maal bezwaren zijn geopperd, en zelfs verre be... den het voorschrift van artikel 799 van het Bu... gerlijk wetboek; daar volgens de eersten voor ee... gemiddelde tiend opbrengst van ƒ100 's jaars, ... penning vijf en twintig, of ƒ2500: — Volgens h... andere de penning twintig, of ƒ2000, gevorder... wordt, en men hier volstaan kan met een nom... naal kapitaal van ƒ4000 op het 2½ pCt. Grootboe... der Nationale schuld, voor ruim ƒ1700 verkrij... baar; waarbij nog is op te merken, dat, krachtens ... Zijner Majesteits milde begeerte, de berekening a... leen plaats heeft voor hetgeen in ieder blok werke... lijk tot dusverre *getiend* was, zonder eenige bijvoe... ging wegens groen- of andere landen die in de too... komst tiend kunnen afwerpen; zoo mede dat voo... alle onkosten slechts ƒ1,40 aan zegelgelden is terug... te geven.

— Dezer dagen is gemeld, dat van de *Zeven* ... *Geestelijke Liederen*, door den heer *J. J. H. Verhulst* te 's Gravenhage, uitgegeven door *Weijnand* en *Beuster* onlangs eene Duitsche uitgave is verschenen bij den muzijkhandelaar *Whistling* te Leipzig. Thans meldt de *Kunst-Kronijk*, dat *Verhulst* eenen geheelen bundel kinderliederen van den dichter *Heije* (de bovengenoemde zijn van dezelfde verdienstelijke pen) in muzijk heeft gebragt. Opvatting en uitvoering van deze stukjes moeten den componist ten volle waardig zijn en doen ons hopen dat de hoogschatters van goede muzijk zich eerlang ook in de uitgave van dit werk zullen mogen verheugen.

'*s Gravenhage*, 6 *juli.* In de zitting van de Provinciale Staten van Zuid-Holland van heden, is in de eerste plaats tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen mr. *J. A.* ridder *van der Heim van Duivendijke*, oud-minister van Binnenlandsche Zaken en voormalig gouverneur dezer provincie, en zulks in de plaats van het afgetreden lid, mr. *L. C. Luzac.* De ridder *van der Heim* moet 48 stemmen en zijn mededinger, mr. *J. R. Thorbecke*, hoogleeraar te Leiden, 28 stemmen hebben bekomen.

Voorts zijn *herkozen* tot leden van de Tweede Kamer de aftredende heeren:

1o. Mr. *C. R. Nederburgh*, met 39 tegen 37 stemmen; hebbende zich het laatstgemeld getal op den heer *Thorbecke* vereenigd.

2o. Jhr. *W. Boreel van Hogelanden*, met 71 stemmen.

NB. Bij de derde stemming voor het derde aftredend lid, mr. *P. Timmers Verhoeven*, verklaren zich 38 voor den heer *Thorbecke* en 38 voor den heer *Timmers*. De stemmen staken. Waarschijnlijk zal de ouderdom beslissen; men houdt het er voor dat de heer *Thorbecke* de oudste is.

Eindelijk wordt de heer *A. van Rijckevorsel Htszn.* bij de eerste stemming, met 60 van de 78 stemmen (hebbende zich thans een lid geabsenteerd) tot lid der Tweede Kamer herkozen.

Rotterdam, 5 juli. Gisteren hield de gewone vergadering van de provinciale staten van Zuid-Holland hare eerste zitting te 's Hage. Negen en zeventig leden waren tegenwoordig. Na de openings-rede van den voorzitter werden de ter behandeling voorhanden zaken commissariaal gemaakt, en bepaalde de voorzitter, dat donderdag den 6den dezer, de verkiezingen aan de orde zouden zijn, en wel zoo, dat eerst zal worden gestemd in de buitengewone vacature, en daarna in de gewone aftredingen worden voorzien. De opmaking van een drietal, voor de vacature in het provinciaal hof zal vervolgens geschieden en verder de orde geregeld worden, naarmate de rapporten der commissiën zullen zijn ingekomen. Onder de commissariaal gemaakte stukken, bevindt zich een adres van den heer *Vogelsang* te Heinenoord, waarbij de aandacht der staten bepaald wordt op de onbillijkheid in het voorloopig kies-reglement gelegen, ten opzigte van het platteland, waar volgens de bestaande reglementen *f* 150 tot kies-geregtigheid gevorderd worden, terwijl die som voor de steden tot *f* 40 daalt. Nog mag niet onvermeld blijven, dat door eenige heeren leden een voorstel is ingeleverd tot het openbaar maken van een uittreksel uit de gearresteerde notulen, waardoor, wanneer de leden eene demonstratie doen, ten voordeele van de, nu toch bij de ontwerp grondwet voorgestelde, openbaarheid en dus het voorstel aannemen, eene officieele mededeeling, de officieuse zal vervangen, die bij afstemming, even als voorleden jaar door ons zal worden medegedeeld. (*N. R. C.*)

ARNHEM, 7 *juli.*

In het nommer van ons *Bijblad* van gisteren hebben wij medegedeeld: 1. *Tweede Kamer der Staten-Generaal*; 2. *Provinciale Staten van Zuid-Holland, Verslag der zitting van dingsdag 4 juli 1848.* 3. Binnenlandsche berigten: *Eenige benoemingen; Rapport der Tweede Kamer over de ontwerpen tot herziening der grondwet; de Kamer zal niet naar huis gaan; de heer* Telting *verzoekt voortaan niet meer in aanmerking genomen te worden; de heer* Sijtzama *keert naar het vaderland terug; verwachte »afstapping" eener Luxemburgsche commissie aan het* Hôtel den Ouden Doelen; *de heer* Scherpenzeel Heusch *spoort de Limburgsche kiezers aan, te verzoeken Duitsch te worden; de Synode voor de 33ste maal geopend; de Groningsche predikanten willen zich met de overige christelijke gezindten in Nederland verbroederen; herinnering van den staatsraad, administrateur van de particuliere domeinen des Konings*, enz. enz. enz. 4. Buitenlandsche berigten: *Turkije en Egijpte* Mehemed-Ali zal, volgens het gevoelen van 12 doctoren hoe langer hoe gekker en hoe gezonder worden, maar het is onmogelijk te bepalen hoe lang hij daarmede zal voortgaan; de Turksche Divan bedenkt onderwijl wat te doen als *Mehemed-Ali* eens uitscheidt. *Het Noorden.* Duitschland; *Nationale Vergadering*. Pruisen. *Italië*. Frankrijk: *Goudchaux* en *Cavaignac; conterfeitsel van een nieuw soort van kogels door de Parijssche insurgenten uitgevonden*, (lokt niet uit om er de proef van te nemen); *particuliere brief uit Parijs; brief van generaal* Cavaignac *aan den maire van Parijs.* 5. Beschouwingen van den tegenwoordigen toestand van Frankrijk met toepassing ook op andere Europesche landen, getrokken uit den *Times*, van 30 juni. 6. Laatste berigten.

— De *Arnhemsche Courant* is sints jaren gewoon geweest, het verslag van Gedeputeerde Staten in hare kolommen op te nemen. Het verslag van dit jaar onderscheidt zich echter door zoo groote uitgebreidheid en deelt zoovele belangrijke statistieken mede, dat de kleine ruimte van ons blad belet dat het eene plaats in onze kolommen inneme. Opdat echter de geabonneerden op de *Arnhemsche Courant* er niet bij zouden te kort komen, hebben wij besloten het verslag afzonderlijk te drukken en aan de geabonneerden te doen toekomen. Wij getroosten ons gaarne de moeite en de zeer aanzienlijke onkosten, welke deze wijze van uitgeven ons veroorzaakt, ten einde het genoegen te hebben een zoo degelijk en bewerkt stuk, dat zich zoo gunstig van de dorre mededeelingen van andere gewesten onderscheidt, onder de oogen van het publiek te brengen.

— De *Leijdsche Courant* zegt — op het adres aan Z. M. van de heeren *v. d. Berch v. Heemstede, de Raadt van Hendrik Ido Ambacht* en *Wynaendts*, leden der provinciale staten van Zuid-Holland, in hetwelk eerbiedig wordt aangedrongen op vermindering van het inkomen der kroon, en gelijkheid van lasten voor het koninklijk huis met de ingezetenen — van gevoelen te zijn, dat er wel zeer vele verzoekschriften met zeer vele onderteekeningen worden ingezonden, die te zamen nog niet zoo vele onderteekenaren bevatten als dit adres, als het het gansche land doorging, tellen zou. Dat blad meent ook, dat het in het wel begrepen belang van het nog steeds bij zeer velen geliefde en vereerde Huis van *Oranje* zou zijn, om deze zaak in zeer ernstig beraad te nemen, en acht althans dat gelijkheid van lasten eene billijkheid is, die bij het licht van dezen tijd te sterk in het oog springt, om wedersproken te worden

PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND.

Zitting van dingsdag 4 juli 1848.

Bij de afroeping der namen blijken afwezig te zijn, de heeren: *A. W. C.* baron *van Nagell van Ampsen*, *F. C. T.* baron *d'Isendoorn à Blois tot Cannenburg*, *H. J. C. F.* baron *van Heeckeren van Enghuizen*, *J. C. H. P.* baron *Sweerts de Landas*, *J. A. P.* baron *van Brakell tot Doorwerth*, *S. F. A.* baron *van Pallandt van Oud-Beijerland*, *E. L.* baron *van Voorst tot Voorst*, *J. H. L. J.* baron *Sweerts de Landas*, *R. A. J.* baron *van Ittersum*, *A.* baron *van Heeckeren tot de Wierse*, *A. W. C. W.* baron *van Pallandt van Barlham*, *J. A. Hummelinck*, *H. J. Op ten Noort*, *A. van Barneveld*, *W. C. Ketjen*, *H. J. Thooft*, *J. Thooft*, *H. F. van Meurs*, *F. T. Engelenburg*, *N. G. Francken*, *G. W. van der Feltz* en *C. B. Dutry van Haaften.*

Het gebed wordt voorgelezen.

De minister van staat, gouverneur, doet lezen het koninklijk besluit, waarbij magtiging is verleend, tot het bijeenroepen van deze vergadering.

Z. Exc. houdt daarna eene korte aanspraak en opent in naam des Konings de vergadering.

Z. Exc. deelt mede, dat de heeren *van Nagell van Ampsen*, *A. van Barneveld*, *N. G. Francken*, *W. C. Ketjen*, *J. B. Roelvink*, *C. B. Dutry van Haaften*, *S. F. A. van Pallandt van Oud-Beijerland* en *E. L. van Voorst tot Voorst* schriftelijk kennis hadden gegeven, verhinderd te zijn deze Vergadering bij te wonen.

Wordt gelezen, het verslag van de keuze voor lid der Provinciale Staten door de Ridderschap gedaan; daaruit blijkt dat er bij die verkiezing vijftig leden met den voorzitter hadden gestemd en bij de eerste stemming de heer *van Panhuys* 11 en bij de tweede 25 stemmen had bekomen en alzoo gekozen was geworden.

De voorzitter deelt mede, dat de stukken door de Gedeputeerde Staten onderzocht en in orde bevonden zijn, waarop de gekozene binnen geleid wordt en den eed aflegt.

De voorzitter deelt verder mede:

Dat het verslag der Gedeputeerde Staten over het laatste jaar is rondgedeeld aan de leden.

Dat ingekomen is een adres van den heer *Geerlings*, aan Z. M. den Koning met eene missive van den tijdelijken minister van Binnenlandsche Zaken dd. 2 juli, waarbij de Vergadering verzocht wordt de gronden op te geven die tot de afwijzing van den heer *Geerlings* als lid van deze staten geleid hebben. Wordt besloten deze stukken te stellen in handen eener commissie bestaande uit de heeren: *van Rhemen*, *van Heeckeren van Kell*, *van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen*, *Lulofs*, *H. J. Thooft*, *van Nispen van Sevenaar* en *Kerkhoven.*

Dat gevolg gegeven is aan de besluiten in het vorig jaar door deze Vergadering genomen, om *a* een getuigschrift aan den heer *Fijnje* uit te reiken, *b* eene dankbetuiging aan den heer *van Haersolte* te rigten, *c* een geschenk aan den heer *M. J. Vitringa* te overhandigen.

Wordt gelezen eenen brief door den heer *van Haersolte* aan deze Vergadering gerigt.

Wordt gelezen eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken dd. 29 juli 1847, over het besluit, het vorige jaar betrekkelijk de vereeniging van gemeenten genomen.

Wordt voor notificatie aangenomen.

Wordt gelezen eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken dd. 28 october 1847, betrekkelijk het meubilair in de woning van den gouverneur; daarbij wordt gezegd, dat de staten in eene dwaling verkeeren, zoo zij beweren onbevoegd te zijn, om die kosten op de provinciale begrooting te brengen, en zich daarbij beroepen op artikel 14 der wet van 12 juli 1821 (*Staatsblad* no. 9), het koninklijk besluit dd. 7 april 1843 en het koninklijk besluit van 1845, terwijl zoo zij niet bevoegd waren om de kosten der aanschaffing op te nemen, zij evenmin bevoegd zouden zijn het onderhoud op de begrooting te brengen, en bovendien aan alle provinciën gelden voor die aanschaffing gegeven waren en daarom nu *f* 6000 daarvoor moest worden uitgetrokken.

Wordt besloten dit te verzenden aan de commissie voor de finantiën om daarop zoo veel noodig bij het opmaken der begrooting te letten.

Wordt gelezen eene missive van den minister van finantiën dd. 29 november 1847 betrekkelijk de 8 opcenten voor het fonds van kwade posten van de provinciale opcenten afgetrokken; daarbij wordt kennis gegeven, dat die aftrek niet langer zal plaats hebben en terug gekomen worden op hetgeen tot nu toe is geschied.

Wordt voor notificatie aangenomen.

Worden gelezen:

Eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk het reglement op het verdelgen der meikevers; daarbij wordt gezegd dat geene zwarigheid in de betaling der premiën bestaat, zoolang het fonds zulks toelaat.

Wordt voor notificatie aangenomen.

Eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken d. d. 11 maart 1848, waarbij wordt berigt, dat de Koning bepaald heeft, dat de betrekking van arrondissements-betaalmeester niet vereenigbaar is met het lidmaatschap van Gedeputeerde Staten.

Voor notificatie aangenomen.

Eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk het voorstel, het vorige jaar gedaan, over de afkondiging der provinciale reglementen; daarbij wordt kennis gegeven dat de zaak voorloopig aangehouden is.

Voor notificatie aangenomen.

Eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken dd. 20 mei 1848 betrekkelijk den vrijdom van zegel voor adressen van de Staten en derzelver Gedeputeerden, ook voor die aan de Staten-Generaal gerigt; daarbij wordt gezegd dat zij daarvan vrij zijn, wanneer die adressen strekken, om de belangen der provincie of derzelver ingezetenen, voor te staan.

Voor notificatie aangenomen.

Eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken dd. 20 december jl. begeleidende een besluit van Z. M., houdende goedkeuring der begrooting over 1848, met voorbehoud van de nader te nemen beschikking, omtrent hetgeen de provincie zal behooren bij te dragen, in de kosten voor het kanaal van Steenenhoek.

Voor notificatie aangenomen.

De voorzitter legt vervolgens over, de algemeene provinciale begrooting, zoo als die door de Gedeputeerde Staten is ontworpen.

Wordt besloten die te stellen in handen eener commissie, bestaande uit de heeren:

W. van Lijnden, *van Balveren*, *Byleveld*, *J. Thooft*, *Brantsen van de Zijp*, *F. S. Op ten Noort*, *van Nispen van Pannerden.*

De voorzitter wijst eenige drukfouten aan, die in die begrooting waren ingeslopen.

De huishoudelijke begrooting, zoo mede de rekeningen der provinciale inkomsten, worden in handen derzelfde commissie gesteld.

Wordt gelezen een voorstel van Gedeputeerde Staten betrekkelijk een fonds uit vroegere bijdragen voor den watersnood nog voorhanden.

Volgens eene rekening van 1838 bestond dat uit *f* 4669; daarvan zijn destijds aangekocht vijf obligatiën syndicaat. Nu is dat belegd in *f* 9700 werkelijke schuld 3 pCt. en *f* 1000 werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. en aan contanten zijn *f* 550.83 voorhanden. Nu is de vraag, of die op de provinciale begrooting gebragt of als een afzonderlijk fonds beheerd moeten worden, en Gedeputeerde Staten verlangen daarop eene regelmaat.

Wordt besloten dat in handen te stellen van de commissie voor de finantiën.

Worden gelezen:

Een voorstel van Gedeputeerde Staten, over eenen grindweg tusschen Maas en Waal, te rigten op eenen straatweg in Noord-Braband en daartoe eene subsidie te verleenen van *f* 6000, onder bepaling dat de opgegevenen zich moeten verbinden voor het onderhoud.

Wordt besloten dit te stellen in handen eener commissie, bestaande uit de heeren:

E. van Lijnden, *van Randwijk*, *Hogendijk*, *Schouten* en *Koolwijk.*

Een voorstel van Gedeputeerde Staten, over eene subsidie voor een gedeelte van den weg van Dinxperlo naar Anholt, de zoogenaamde Benniksche straat, waarvan de kosten begroot zijn op *f* 4054. — Vroeger was voorgesteld $\frac{1}{3}$ uit de provinciale middelen te geven in de hoop, dat ook het rijk iets zoude bijdragen. Nu echter het rijk zegt niets te kunnen geven, meent men *f* 2000 te moeten bijdragen.

Wordt besloten dit in handen eener commissie te stellen, bestaande uit de heeren:

R. W. van Lijnden, *van Rhemen*, *H. J. Thooft*, *van Ditzhuizen* en *A. F. Roelvink.*

Een voorstel van Gedeputeerde Staten om te wijzigen art. 30 en 181 van het polderreglement.

Wordt gesteld in handen eener commissie bestaande uit de heeren: *W. van Lijnden*, *van Aylva van Pallandt*, *van Heeckeren van Kell*, *Engelen van Rijsweerd*, *J. Thooft*, *van Lidt de Jeude*, *J. Meijer*, *S. Roes* en *L. C. J. van Nispen.*

Een voorstel van Gedeputeerde Staten om de gemeentelijke en andere archiven door een eenig persoon onder toezigt van den archivarius der provincie te doen onderzoeken in het belang der geschiedenis, en naar gelang van het verrigte werk daarvoor eene belooning toe te leggen berekend tegen 10 cent per stuk, zoodat het getal te leveren stukken op 4000 gesteld, de belooning uiterlijk *f* 400 zou wezen en verders voor reiskosten daarenboven *f* 100 als maximum beschikbaar te stellen, en derhalve op de begrooting daarvoor eene som van *f* 500 uit te trekken.

Zoo dit mogt worden aangenomen zullen Gedeputeerde Staten trachten eenen deskundige op te sporen, en hem van de noodige instructiën voorzien.

Wordt gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *van Wassenaar*, *Guyot*, *de Meester*, *J. T. B. van Hasselt* en *Brants.*

Worden voorgebragt:

Een verzoek om subsidie voor eenen weg van Nijkerk naar Barneveld.

Wordt gesteld in handen eener commissie bestaande uit de heeren: *Colenbrander*, *van Meurs*, *Engelenburg*, *G. W. van Zuylen* en *J. R. van Maanen.*

Een verzoek om subsidie voor eenen weg van Driel naar Hedel en Amerzoden.

Wordt gesteld in handen der heeren *E. van Lijnden*, *van Dieden*, *Haverkamp*, *de Kiriea* en *Kolf.*

Wordt gelezen een voorstel van Gedeputeerde Staten om de beraadslaging over eenige reglementen be-

trekkelijk wegen, veeren, bruggen en anderen reeds aanhangig, of waarvan het ontwerpen of wijzigen was opgedragen, voor dit jaar uit te stellen.

Wordt besloten dit ter visie te leggen en morgen aan de orde te nemen.

Wordt gelezen een voorstel van Gedeputeerde Staten over adressen van het bestuur van den Molenpolder, van Wamel, Dreumel en Alphen en geërfden daarin.

Wordt besloten dat ter visie te leggen en overmorgen aan de orde te nemen.

Wordt gelezen eene missive van den minister van Justitie, vragende eene bijdrage voor de opbouwing van een huis van arrest te Tiel.

Wordt gesteld in handen der heeren: *Visscher Bouricius, Lulofs, van Lidth de Jeude, van Troijen, H. J. Dijkmeester.*

Wordt gelezen een adres der heeren *Versteegh* en *Viruly*, namens de Geldersche Maatschappij van Landbouw, waarbij wordt verzocht, dat het reglement betrekkelijk de paardenfokkerij zal ingetrokken en geldelijke ondersteuning aan die maatschappij verleend worden.

Wordt gesteld in handen der heeren *van Ranzow, van Balveren, J. J. A. A. van Pallandt van Westervoort, Schouten, Versteeg, G. W. van Zuylen* en *J. R. van Maanen.*

Wordt gelezen eenen brief van den heer *Scheers van Harencarspel* d. d. 29 juni 1848, waarbij Z. Ed. Mog. verzoekt, bij de aanstaande verkiezing voor leden van de Staten-Generaal niet meer in aanmerking te mogen komen.

Wordt voor notificatie aangenomen.

De voorzitter verzoekt alle commissiën, in de vergadering van morgen hare rapporten uit te brengen, en zegt dat morgen aan de orde zullen zijn: 1o. het voorstel over de reglementen; 2o. de keuze voor een lid van de Tweede Kamer, tenzij eenig lid er belang in mogt stellen dat zulks later geschiedde. Niemand maakt daarop eenige aanmerking.

Wordt gelezen een adres van *J. A. Ahaz*, verzoekende om de gewone gratificatie.

Wordt gesteld in handen der finantiëele commissie.

De vergadering wordt tot morgen 1 uur gescheiden.

Wij deelen reeds voorloopig de stemming over de keuze van leden voor de Tweede Kamer mede, om zoo spoedig mogelijk het overig gedeelte van het verslag der zitting van woensdag te plaatsen.

Stemming voor het aftredend lid *de Man:*

M. de Man 51 stemmen; blanco 5; mr. *J. P. P. van Zuijlen* 3; *van Nispen van Sevenaar* 3; *D. Simons* 1; *A. Schouten* 2; *H. J. Op ten Noort* 2; *F. J. Op ten Noort* 1; *L. A. J. W. Sloet* 1; *van Rhemen* 1; *E. van Löben Sels*, majoor der artillerie, 1; *L. N. van Randwijck* 1; *van Panhuys* 1; *H. J. Dijckmeester* 1; zamen 74 stemmen.

Zoodat de heer *de Man* als lid is herkozen.

Stemming in de plaats van den heer *Scheers van Harencarspel*, 73 leden tegenwoordig:

1ste stemming:

F. S. Op ten Noort 29 stemmen; *van Nispen van Sevenaar* 18; blanco 6; *van Nispen van Pannerden* 2; *E. L. van Voorst* 2; *H. F. van Meurs* 1; *E. van Löben Sels* majoor der artillerie 2; *L. N. van Randwijk* 4; *van Panhuys* 1; *H. J. Op ten Noort* 1; *L. A. J. W. Sloet* 1; *A. Schouten* 2; *J. P. P. van Zuijlen* 1; *H. J. Dijckmeester* 1; *Kretschmar van Veen* 1; mr. *J. Thooft* 1; zamen 73 stemmen.

2de stemming (74 stembriefjes, door dat een lid teruggekomen is):

F. S. op ten Noort 48 stemmen; *van Nispen van Sevenaar* 19; *L. N. van Randwijck* 3; *H. J. Dijckmeester* 1; *E. van Löben Sels*, majoor der artillerie 1; *A. Schouten* 1; *van Voorst van Ploen* 1; *van Nispen van Pannerden* 2; blanco 2; *H. J. Op ten Noort* 1; zamen 74 stemmen.

En alzoo is de heer *F. S. Op ten Noort* tot lid gekozen.

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 Juli 1 El 8 Palm 9 Duim; gew. 9 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

A°. 1848. ZATURDAG, 8 JULIJ. N°. 80.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

De herkiezingen in Zuid-Holland.

De verkiezingen in Zuid-Holland hebben verbazende uitkomsten gehad.

Dat de heeren *Boreel* en *Rijckevorsel* zouden herkozen worden, werd door niemand betwijfeld. Door de herkiezing dier beiden is beantwoord aan wat algemeen werd gewacht, ofschoon zeker de herkiezing van den eersten meer algemeen gewenscht werd dan die van den heer *Rijckevorsel*.

Het was te voorspellen dat de heer *Thorbecke* niet met algemeene stemmen zou worden gekozen, hoezeer men ook wist, dat, gelijk thans ondubbelzinnig is gebleken, er eene partij is, die sterk aan hem vasthoudt.

Maar dat de partij des behouds zoo groot zou zijn, dat niet hij, maar daarentegen de heer *van der Heim*, in de plaats van den heer *Luzac* zou worden benoemd, is zeker even onverwacht, als die keuze algemeen ongewenscht kan worden beschouwd.

De heer *Timmers Verhoeven* heeft gelijk aantal stemmen als de heer *Thorbecke*. Meerderheid in ouderdom zal dus beslissen wie de gekozene zijn zal. Indien wij ons niet bedriegen, heeft de heer *Timmers* daarbij de minderheid. Hij valt dus uit. Wie zal zijn heengaan betreuren? — Ware de heer *Nederburgh* maar met hem mede getogen!

Opmerkelijk is geweest, dat de strijd zoo groot geweest is, dat daarbij uit het oog werd verloren, wat men tot nog steeds opvolgde. Namelijk dat de plaats, waarvoor, om in nederlandschen zin te spreken, eene vacature was, niet in aanmerking gekomen is. Zoo verloor Leiden zijn *Luzac*, maar een Zeeuw behield de overhand boven een ingezeten van Leiden; terwijl een ingezeten van Leiden de voorkeur had boven dien van Dordrecht, waaruit nu niemand zit.

Zoo absorbeerde de strijd over *Thorbecke* al het andere. Want dat hij de uitdrukking was van wat de vergadering in twee kampen verdeelde, blijkt uit den geheelen loop der stemming.

De strijd liep over den heer *Thorbecke*. Niet zoo zeer om zijn persoon, maar om het beginsel, dat hij vertegenwoordigt. Omdat hij is de ziel der echte constitutionele beweging in Nederland, de uitdrukking van wat eene overgroote menigte in ons land wil en denkt. Kracht bij de regering, grootere medewerking bij het volk; zelfstandigheid in doen, onafhankelijkheid in denken.

Maar de partij des behouds is dan wel sterk? Niet zoo sterk als men wel oppervlakkig denken zou. Doch zij werd thans versterkt door degenen, die voor kracht rekkelijkheid, voor vasthouden aan een beginsel transactie, voor bepaalde uitdrukking klinkende woorden verkiezen; die meenen door den man te weren, die de eersten vertegenwoordigt, hun genoegen te doen, die toonen de laatsten te bezitten.

Indien nu de heer *Thorbecke* een dag jonger is dan de heer *Timmers*, dan wordt treffend bewaarheid wat de heer *Groen van Prinsterer* eenige dagen geleden als voorspelde in zijn derde stuk over de vrijheid van onderwijs aan den graaf *Schimmelpenninck*, bl. 100.

De heer *Groen* zegt daar, na eene aanhaling uit de *Aanteekening* gedaan te hebben: «Ziedaar een gezag hetwelk, ik ben er van overtuigd, ofschoon Gij, evenmin als ik, een onvoorwaardelijk lofredenaar der beginselen van den bekwamen Schrijver zoudt willen zijn, desniettemin groote waarde ook voor U heeft; en ik houd mij verzekerd dat, welke redenen er voor het niet opnemen van een zoo algemeen toegejuicht vernuft onder het door U gevormde Ministerie mogen hebben bestaan, het ook aan U, die in Engeland met de eischen eener waarlijk Constitutionele Regering meer van nabij bekend zijt, onder het vele zonderlinge van dezen tijd, bij uitnemendheid zonderling voorkomt dat de man, wiens geschriften, naar het eenstemmig oordeel van deskundigen, gerekend worden het meest tot regt verstand der Grondwet, en tot voorbereiding eener Grondwetherziening medegewerkt te hebben, dat juist hij, terwijl zoo menigeen op den voorgrond treedt, naar het schijnt, op den achtergrond wordt gehouden; dat de President der Commissie, die zich, door het onmiskenbare van zijn stijl, als vervaardiger ook der *Memorie van Toelichting* bekend gemaakt heeft, dat deze scherpzinnige beoefenaar van het Staatsregt, in zeker opzigt, de ziel der Constitutionele beweging van den huidigen dag, dat, zeg ik, naar het zich tot dus ver laat aanzien, *Thorbecke* niet in de gelegenheid zal zijn, in de Staten-Generaal (waar toch eene nauwgezette en grondige beoordeeling voor alle partijen wenschelijk is) het woord te voeren ter verdediging en uiteenzetting van het voornamelijk door hem geredigeerde werk. Doch ik mag mij niet begeven in hetgeen tot de geheimen van ons tegenwoordig ministerie behoort; ik wil niet vragen, of de aanhaling van het bekende vers «*Sic vos non vobis*» te pas komt; ik verwacht dat de oorzaak mijner bevreemding welligt spoedig ophouden zal, en inmiddels zal ik mij verblijden op het gewigtige punt dat mij bezig houdt, eenen, hetzij in of buiten het Bewind, zoo krachtvollen medestander te bezitten.»

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag, den 7 Julij 1848.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven, dat door de verschillende afdeelingen tot rapporteurs benoemd zijn: over het ontwerp van wet, tot niet aanvulling van eenige vacatures bij de Provinciale Hoven, enz. de heeren: *Enschedé*, *Schooneveld*, *Verweij-Mejan*, *Faber van Riemsdijk* en *Jongsma*.

Over het ontwerp tot opheffing der fondsen voor kwade posten, de heeren: *de Backer*, *de Monchy*, *van Pankuys*, *Faber van Riemsdijk* en *Cost Jordens*.

De heer *Faber van Riemsdijk*, het woord gevraagd hebbende, doet opmerken dat, volgens het reglement van orde der Kamer, gewoonlijk het verslag der commissie van rapporteurs over eene voordragt van wet aan de regering gezonden wordt, en dat eerst wanneer deze daarop hare antwoorden toegezonden heeft, beide gedrukt worden. De red. stelt echter voor, dat, wat betreft de aanhangige ontwerpen tot herziening der Grondwet, om het gewigt der zaak, daaromtrent eene uitzondering gemaakt worde, en het verslag, zoodra als het afgewerkt zal zijn, gedrukt worde.

De heer *de Man* ondersteunt dit voorstel. Bij eene vroegere dergelijke gelegenheid heeft hij zijne meening uitgedrukt, dat evenwel het verslag alleen voor de leden moest worden gedrukt, ten einde de aanmerkingen der leden te gelijk met de daarop gedane antwoorden zouden bekend worden. Thans is de red. echter van een ander gevoelen. De Kamer is het aan zich zelve en aan de Natie verpligt, alle mogelijke publiciteit aan de zaak te geven, ten einde aan de Natie te doen zien, wat het oordeel der Kamer over de voorstellen tot Grondwetsherziening geweest is.

De heer *Faber van Riemsdijk* is van gelijke meening. Juist opzettelijk heeft hij daarom bij zijn voorstel niet gebezigd de woorden: *voor de leden*.

Het voorstel van onderscheidene zijden ondersteund wordende, wordt besloten het drukken van het verslag nopens de voorstellen tot Grondwetsherziening, zoodra dat rapport zal zijn afgewerkt.

De commissie, belast geweest met het onderzoek van het met het Koningrijk der Beide Sicilien gesloten handelsverdrag, brengt, bij monde van den heer *Nederburgh*, verslag uit. — Drukken en ronddeelen, terwijl de commissie voor de door haar volbragte taak wordt bedankt.

Nadat door de commissie tot de verzoekschriften op onderscheidene adressen verslag is uitgebragt, is de vergadering gescheiden.

Uit het algemeen verslag omtrent het wetsontwerp, strekkende tot afschaffing der straffen van geeseling en brandmerk, blijkt, dat genoemd ontwerp in de afdeelingen over het geheel weinig bijval heeft gevonden, dewijl men het zeer bedenkelijk achtte, door eene partiele verandering in te grijpen op het geheele stelsel van straffen; uit de reeks der straffen er twee weg te nemen, zonder daarvoor iets anders in de plaats te stellen, en alsoo de trapswijze opklimming der straffen te verbreken, en in de gevolgen welligt de klem der geheele strafwetgeving te verzwakken. — In de memorie van beantwoording wordt het leedwezen der regering kenbaar gemaakt, dat haar ontwerp zoo weinig bijval heeft gevonden; zij had zich met een beter onthaal gevleid, maar is door de in het midden gebragte bedenkingen niet afgebragt van hare overtuiging omtrent de nuttige strekking van het ontwerp. Verder worden de gemaakte aanmerkingen achtereenvolgens beantwoord, en onder anderen betoogd, dat bij ons geen strafstelsel bestaat.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is door raden en generaalmeesteren der Munt, te Utrecht, een verzoekschrift aangeboden, bedenkingen behelzende tegen de veranderde wijze van verkiezing der leden van dat Collegie, in het ontwerp van Grondwetsherziening voorgedragen. Na eene geschiedkundige herinnering nopens het bestaan van dat staatsligchaam, worden de redenen ontwikkeld, die het noodzakelijk hebben doen achten, om onder de instellingen van vroegeren tijd, welke, na in den stroom der omwenteling en de daarop gevolgde inlijving in het fransche rijk te gronde zijn gegaan, bij het herleven van ons volksbestaan, werden hersteld, ook die weder op te nemen van het bestuur, hetwelk, onder den naam van Collegie van raden en generaalmeesteren der munt, belast is met het toezigt en de zorg over de zaken van de munt, met den aankleve van dien, en hetgeen reeds bij de eerste Grondwet van den herboren Staat (die van 1814) plaats vond. De adressanten beroepen zich dienaangaande op *van Hogendorp*, in zijne *Bijdragen tot de Huishouding van Staat*, D. VIII, bl. 102—105, die al het gewigt en de belangrijkheid van meergemeld Staats-collegie doet uitkomen. Naar aanleiding zijner beschouwingen gaan de adressanten aldus voort:

«Een collegie nu, om voor de stipte en naauwgezette nakoming der wettelijke bepalingen, het muntwezen betreffende, onwrikbaar en zonder aanzien van personen te waken, en om in alle geschillen over allooi, essaai, en wat dies meer zij, waar het de eer, het vermogen, ja, in sommige gevallen, het leven van anderen kan gelden, eene beslissende uitspraak te doen, vereischt noodwendig, om aan zoodanige bestemming te beantwoorden, *aanzien*, *vertrouwen* en *onafhankelijkheid*.

Aanzien, ten einde niet, door ongeschiktheid van rang of betrekking, aan het gevoelen en de uitspraken van het collegie het noodige gezag ontbreken.

Vertrouwen, ten einde daarin een bevredigend steunpunt gevonden worde, ook voor de menigte, welke buiten staat is, om over de onderwerpen zelve, uit eigen inzigt, oordeel te vellen.

Onafhankelijkheid, eindelijk, opdat het oordeel vrij worde gehouden van den invloed van alle bijkomende bedenkingen, die, bij den tegenovergestelden toestand, zoo ligt ontstaan.

Van daar de instelling van dat collegie bij eene bepaling der Grondwet en deszelfs rangschikking onder de hooge staatsligchamen.

Van dáár dat, bij de verkiezing van deszelfs leden, tot meerderen waarborg voor die keuze, tot nu toe eene voordragt van U. Edel Mogenden werd vereischt, even als zulks, om gelijkheid van redenen, ook ten aanzien van andere hooge collegien plaats vond.

Van dáár eindelijk, dat de beroemde staatsman, wiens woorden wij hierboven aanvoerden, ter aangehaalde plaatse ook den vrijen en onmiddellijken toegang van het collegie tot het hoofd van den staat, als een noodzakelijk gevolg beschouwde van den rang, aan hetzelve toegekend, en het doel zijner stichting.»

Op deze gronden ontwikkelen de adressanten de bevreemding, waarmede zij in art. 167 van het ontwerp eener gewijzigde Grondwet, Zijner Majesteit, door eene daartoe benoemde commissie, den 11 April jl. aangeboden, de bepaling, betreffende de boven omschreven wijze van verkiezing der leden van bedoeld collegie, geheel onvermeld, mitsdien afgeschaft, hebben gevonden.

Adressanten hebben echter gemeend een eerbiedig stilzwijgen te moeten bewaren, tot dat hun de bedoeling der regering op dit punt zou zijn gebleken.

In het ontwerp van gewijzigde Grondwet, thans van regeringswege aan de Tweede Kamer aangeboden, zien zij het door de commissie voorgestelde artikel (thans het 173ste) met weinige kleine veranderingen behouden, doch met toevoeging der bepaling, dat raden en generaalmeesteren door den Koning worden benoemd, waarbij men, in verband met de strekking van eenige andere artikelen der voorgedragene Grondwet, met reden zou hebben mogen verwachten, dat ook op hen art. 161 van toepassing zou zijn.

Door weglating nu van datgene, hetwelk men bij drie vroegere staatsregelingen als eene volstrekte voorwaarde had beschouwd van het doeltreffend bestaan van voorschreven collegie, houdt hetzelve op (adressanten verklaren dit rondborstig) te zijn, wat het zijn moet. — Na nog nadere uiteenzetting van deze aangelegenheid en na als hun oordeel te hebben opgegeven, dat hetgeen daaromtrent in de memorie van toelichting betrekkelijk het ontwerp van wet n°. VII gezegd wordt, als weinig voldoende is te achten, geven adressanten te kennen, dat zij met vertrouwen van de Tweede Kamer de verbetering verwachten van het in dit oogenblik aan hare beraadslaging voorgedragen ontwerp.

PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND.

Zitting van Donderdag, den 6 Julij 1848.

Er zijn 7 leden afwezig. — Lezing en goedkeuring der notulen van de zitting van eergisteren.

Aan de orde van den dag zijn de verkiezingen tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

I. Het eerst wordt gekozen een lid in de plaats van den heer Mr. *L. C. Luzac*, die op zijn verzoek is ontslagen, alhoewel hij eerst in het jaar 1849 had moeten aftreden. De uitslag der stemming is geweest als volgt:

	1ste stemm.	2de stemm.	3de stemm.
Professor Thorbecke.	22	24	28
Lotsy.	3		
A. baron Mackay	4	6	
Heckenrath	1		
Elink Sterk.	2	2	
Mr. van der Linden.	1	1	
Van der Heim van Duivendijke.	19	32	46
Repelaer van Molenaarsgraaf . .	1		

	1ste stemm.	2de stemm.	3de stemm.
Professor Cock	3	1	
Begram van Jaarsveld	2		
D. Donker Curtius	5	3	
Van Dam van Noordeloos	6	7	
Nederburgh	1		
De Oud-Minister Baud.	2		
Jonkheer Mock	1	1	
G. P. van Outeren	1	1	
Jonkheer Caan.	1		
F. A. van Hall	1		
Vogelensang	1		
Mees	1		
blanco.	1		5
H. van Berkel		1	
	79	79	79

Mitsdien is de heer Mr. *J. A.* ridder *van der Heim van Duivendijke*, voormalig minister van binnenlandsche zaken en oud-gouverneur der provincie Zuid-Holland, tot lid der Tweede Kamer gekozen. Daar dit plaats heeft ten gevolge van het binnen tijds aftreden van den heer *Luzac*, zoo zal de heer *van der Heim* al spoedig in de Tweede Kamer zitting kunnen nemen.

II. Voor het aftredend lid, Mr. *C. B Nederburgh*, worden drie stemmingen gehouden, waarvan de uitslag is als volgt;

	1ste stemm.	2de stemm.	3de stemm.
Nederburgh	27	29	39
Thorbecke.	18	29	37
Van Dam van Noordeloos	7	6	
D. Donker Curtius	4	2	
A. baron Mackay	5	5	
Begram van Jaarsveld	2		
Lotsy	2	1	
L. Metman.	2	2	
A. Vogelensang	5	2	
Baud	1		
Van Braam	1		
J. A. de Fremerij	1	1	
Jonkheer Mock	1		
Bijleveld	1	1	
Blussé van Oud-Alblas	1	1	
blanco.	1		3
	79	79	79

Mitsdien is de heer *Nederburgh* tot lid der Tweede Kamer herkozen.

III. Jhr. *W. Boreel van Hogelanden* wordt bij de eerste stemming met 71 van de 79 stemmen herkozen. De overige 8 stemmen waren verdeeld als volgt: de heer *Vogelensang* 1, *Thorbecke* 4, *van Dam van Noordeloos* 2 en *de Raadt van Hendrik Ido Ambacht* 1.

IV. Voor het aftredend lid, Mr. *P. Timmers Verhoeven*, hebben weder de drie volgende stemmingen plaats:

	1ste stemm.	2de stemm.	3de stemm.
Timmers Verhoeven	22	23	38
Van Dam van Noordeloos	7	11	
Professor Thorbecke	19	25	38
Wijnaendts	1		
Vogelensang	6	1	
F. van Hogendorp	1		
A. baron Mackay	5	4	
Rijnbende	1	1	
L. Metman	2	2	
Mock	2	1	
Lotsy	7	8	
Bijleveld	1		
Begram van Jaarsveld	2		
Westreenen van Tiellandt	1		
Diemont van Langerak	1		
Jonkheer Gevaerts	1	1	
Boxman		1	
Van de Wijnpersse		1	
Blanco	1		3
	79	79	79

Zoodat de stemmen staken. Volgens het reglement is de oudste in jaren de gekozene. Dit moet door overlegging van geboorte-akten blijken. Men houdt het er voor, dat het de heer *Thorbecke* is.

V. Eindelijk wordt de heer *A. van Rijckevorsel Hz.*, bij de eerste stemming, met 60 van de 78 stemmen (hebbende zich thans een lid geabsenteerd) tot lid der Tweede Kamer herkozen. De overige stemmen waren verdeeld als volgt: *Timmers Verhoeven* 1, *Baud* 1, *van Dam van Noordeloos* 6, *D. Blankenheim* 1, *W. E. Gevers Deynoot* 1, *Vogelensang* 2, *A.* baron *Mackay* 1, *D. Donker Curtius* 1, *Blussé van O. A.* 1, *Lotsy* 1, *Metman* 1 en *Diemont van Langerak* 1.

Daarna is overgegaan tot het verkiezen van een drietal kandidaten tot vervulling der betrekking van raadsheer in het Prov. Geregtshof van Zuid-Holland, opengevallen ten gevolge van het overlijden van den heer Mr. *C. J. Vaillant.* Tot kandidaten zijn gekozen:

Tot *eersten* kandidaat, Mr. *J. H. van der Sande*, regter in de Arrond.-Regtbank te Leijden, en zulks met 51 van de 67 stemmen, en wel bij de tweede stemming.

Tot *tweeden* kandidaat, Mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, regter in de Arrond.-Regtbank te Rotterdam, bij de eerste stemming, met 48 van de 65 stemmen; en

Tot *derden* kandidaat, Mr. *C. M. van der Kemp*, plaatsvervangend kantonregter te 's Hage, bij de tweede stemming, met 34 van de 63 stemmen.

Bij vijf ure wordt, uit hoofde van het ver gevorderde uur, de behandeling van onderscheidene andere punten, bepaald op morgen.

Zitting van Vrijdag, 7 Julij.

In de zitting der Provinciale Staten van Zuid-Holland, van heden, die door 77 leden wordt bijgewoond, zijn eerst de Notulen der vorige zitting gelezen en goedgekeurd.

De Commissie, in wier handen gesteld wordt het adres van den heer *Vogelensang*, brengt, bij monde van den heer *A.* baron *Mackaij*, verslag uit. waarvan de conclusie is, om, ofschoon de Commissie allezins de gevoelens van den adressant beaamt, en zij hulde doet aan zijnen ijver, zich echter met die zaak niet in te laten, vermits de heer *Vogelensang* zich bereids zelf te dien aanzien aan de Tweede Kamer heeft geadresseerd en die weg voor een ieder open blijft. — Na eene zeer levendige discussie, wordt er bij meerderheid van stemmen besloten zich met die conclusie te vereenigen.

De commissie, in wier handen gesteld is het voorstel, om eene kleine wijziging te brengen in het ten vorigen jare gearresteerde reglement op de kleine- of kustharing-visscherij, doet rapport, bij monde van den heer *Mock.* De commissie stelt, ten slotte van haar verslag, voor, dat de Staten zich met het gedane voorstel zullen vereenigen. — Die conclusie wordt met algemeene stemmen aangenomen.

De commissie, in wier handen gesteld is het voorstel van den heer *van den Berch van Heemstede*, c. s., tot het openbaar maken van het in de vergadering verhandelde door middel van het plaatsen van een extract der notulen in de *Staats-Courant*, brengt, bij monde van den heer *van Hogendorp*, verslag uit. De slotsom daarvan is, om voor alsnog aan het gedane voorstel geen gevolg te geven, uit hoofde er vele bezwaren daaraan verbonden zijn.

Men draagde dit des te eerder voor, omdat toch, ingevolge het ontwerp der Grondwet, bij de Staten-Generaal aanhangig, de handelingen en zittingen der Provinciale Staten in een volgend jaar in den regel openbaar zullen wezen. Na eenige beraadslagingen, wordt bij meerderheid besloten zich met die conclusie te vereenigen.

Eindelijk doet de heer *Caan* verslag omtrent de provinciale begrooting, waarvan de conclusie deze is, om dezelve, zoo als zij is liggende, aan te nemen. Er ontstaan daarover eenige discussien. Zij betreffen onder anderen: 1° het onderhoud ven het mobilair van den heer gouverneur der provincie, ad *ƒ* 1000 en 2°. de subsidie aan de koninklijke muzijkschool te 's Gravenhage, ad *ƒ* 2000. De begrooting is echter zonder eenige verandering in haar geheel aangenomen.

UITSLAG DER VERKIEZINGEN.

De Staten van Gelderland zijn den 5 Julij tot de verkiezingen overgegaan.

Voor den heer Mr. M. J. de Man wordt aldus gestemd: Mr. M. J. de Man 51, blanco 5, Mr. J. P. P. van Zuijlen van Nijeveld 3, Jhr. van Nispen van Zevenaar 3, D. Simons 1, Mr. A. Schouten 2, H. J. Op ten Noort 2, Mr. F. S. Op ten Noort 1, baron L. A. J. W. Sloet 1, Baron van Rhemen, lid der Gedep Staten 1, E. van Löbensels, Majoor der Artt. 1, Graaf L. N. van Randwijk, oud-Gouvern. 1, Jhr. C. A. E. van Panhuijs 1, Mr. H. J. Dyckmeester 1. De heer Mr. M. J. de Man is alzoo herkozen bij de eerste stemming.

Men gaat nu over tot de keuze in plaats van den heer Scheers van Harencarspel. Nu zijn er 73 leden tegenwoordig.

Eerste stemming: Mr. F. S. Op ten Noort 29, Jhr. van Nispen van Zevenaar 18, blanco 6, Jhr. van Nispen van Pannerden 2, Baron E. L. van Voorst tot Voorst 2, Mr. H. F. van Meurs 1, E. van Löbensels, Maj. der Artt. 2, Graaf L. N. van Randwijck 4, Jhr. C. A. E. van Panhuijs 1, H. J. Op ten Noort 1, Baron L. A. J. W. Sloet 1, Mr. A. Schouten 2, Mr. J. P. P. Baron van Zuylen van Nijeveld 1, Mr. H. J. Dyckmeester 1, Jhr. van Kretschmar van Veen 1 en Mr. J. Thooft 1.

Geene volstrekte meerderheid aanwezig zijnde, zoo wordt er met 74 leden overgegaan tot eene tweede stemming; deze is aldus:

Mr. F. S. Op ten Noort, Offi van Jus. te Zutphen 43, Jhr. van Nispen van Zevenaar 19, Graaf L. N. van Randwijck 3, Mr. H. J. Dyckmeester 1, E. van Löbensels, Majoor der Artt. 1, Mr. A. Schouten 1, Baron van Voorst tot Voorst en de Ploen 1, Jhr. van Nispen van Pannerden 2, H. J. Op ten Noort 1, blanco 2.

De heer Mr. F. S. Op ten Noort, alzoo de volstrekte meerderheid bezittende, is benoemd tot lid der Tweede Kamer, in plaats van den heer Scheers van Harencarspel, die verzocht had verder buiten aanmerking te blijven.

In de vergadering der Provinciale Staten van Noord-Holland is overgegaan tot de verkiezing van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van de dit jaar aftredende heeren: Mr. G. van Leeuwen, Jhr. D. Hooft Jzn. en Mr. Joh. Enschedé. Die heeren zijn allen bij de eerste stemming herkozen, en wel de eerste met 62, de tweede met 46 en de derde met 37 stemmen van de 70 presente leden. De loop der stemming is geweest als volgt:

De heer van Leeuwen is herkozen met 62 stemmen, de heer Mr. A. J. C. Maas Geesteranus en Jhr. Mr. C. van Foreest bekwamen drie, de heeren Mrs. F. A. van Hall en W. J. C. van Hasselt ieder eene stem.

Jhr. Mr. D. Hooft Jzn. werd herkozen met 46 stemmen van de 70; de overige 24 waren verdeeld als volgt: Mr. W. J. C. van Hasselt 12, Mr. F. van Hall 6, Mr. D. A. Portielje 3, Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper 2 en Jhr. Mr. C. Backer eene stem.

De heer Mr. J. Enschedé bekwam 37 stemmen, de overige 33 waren verdeeld als volgt: Mr. W. H. van Voorst en Mr. F. A. van Hall 9, Mr. W. J. C. van Hasselt 8, en Mr. D. A. Portielje eene stem.

— De Staten van de provincie Utrecht hebben, in derzelver bijeenkomst van 6 dezer, in plaats van den heer *H. Menso*, tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal gekozen den heer *J. D. C. C. W.* baron *d'Ablaing van Giessenburg;* en in plaats van den heer *P. A. Hinlopen*, op deszelfs verzoek als zoodanig eervol ontslagen, tot lid van het collegie van Gedeputeerde Staten benoemd den heer Mr. *H. A. Laan.*

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, den 7 Julij.

Bij koninklijk besluit van 9 Junij jl., n°. 19, is aan den gewezen minister van kolonien, den heer *J. C. Baud*, een pensioen verleend van *f* 5000, op grond van artt. 11 en 43 der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsb.* n°. 24.)

— Door heeren Gedep. Staten van Overijssel is aan Z. M. een adres aangeboden, strekkende om van H. D. te verzoeken een aandeel van de thans aan het rijk vervallen waarborgsom, in der tijd gestort door de Overijsselsche spoorweg-maatschappij, ten einde daaruit de gevraagde subsidie, ad *ƒ* 56,250, te vinden, door de Staten der provincie, gedurende 10 jaren, van het rijk gevraagd, tot het daarstellen van een kanaal door de provincie. Op dit adres is thans antwoord ingekomen, waarbij gezegde waarborgs-kapitaal wel aan het rijk vervallen verklaard wordt, doch tevens aangemerkt, dat daarover in geen geval dan bij eene wet kan worden beschikt.

— Voor het examen ter toelating op de rolle der studenten aan eene van 's lands hoogescholen, of aan het athenaeum te Amsterdam of te Deventer, hebben zich 275 jongelieden aangegeven. Dat examen zal gehouden worden te Amersfoort, van den 1 tot op den 30 Augustus.

— Het *Weekblad van het Regt* van Donderdag, 6 Julij ll., n°. 927, bevat het arrest, den 20 Junij ll. door den Hoogen Raad gewezen in eene zaak, betreffende de vraag, of een plaatselijk bestuur, krachtens zijne wetgevende bevoegdheid, de eigenaars van gebouwen en erven belasten kan met het onderhoud der kaden, die vóór die gebouwen of erven liggen, doch stads-eigendom zijn, en hen, wegens niet nakomen van dien last, met straf kan bedreigen? — welke vraag door den Hoogen Raad in *ontkennenden* zin is beantwoord.

De Hooge Raad heeft daarbij uitgemaakt, dat de stedelijke keur, zoodanigen last opleggende en tegen de niet nakoming daarvan eene boete bedreigende, daarstelde eene inbreuk op het eigendoms-regt, strijdig met art. 162 der Grondwet en art. 625 van het Burgerlijk Wetboek, en dus met de algemeene wetten en dat, nu naar art. 153 der Grondwet door de plaatselijke besturen, met opzigt tot hunne huishoudelijke belangen, geene verordeningen mogen worden gemaakt, strijdig met de algemeene wetten, even daarom aan de hier toegepaste bepalingen geene verbindende kracht kan worden toegekend; dat mitsdien de regter, door den requirant op grond dier bepalingen tot boete te veroordeelen, de voorschriften van art. 162 der Grondwet en van art. 625 van het Burgerlijk Wetboek, in verband met art. 153 der Grondwet, heeft geschonden, en tevens de (hier besprokene) bepalingen van het Plaatselijk Reglement van Delft, van 16 Junij 1843, ten onregte en dus verkeerdelijk heeft toegepast; dat derhalve het in deze aangevoerde middel van cassatie is gegrond, en dat het aan den requirant ten laste gelegde feit bij geene wettelijke en verbindende bepaling met straf is bedreigd. — Op deze gronden heeft de Raad het beklaagde vonnis der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, op den 3 April 1848 in hooger beroep gewezen, vernietigd; en, doende wat gezegde regtbank had behooren te doen, mede vernietigd het vonnis in eersten aanleg van het Kantongeregt te Delft, van den 18 December 1847, en, naar aanleiding van art. 105 der wet op de regterlijke organisatie, op de als bewezen aangenomene daadzaken ten principale regt doende, verklaard, dat het aan den requirant (den heer *R. H. van Schaick*) ten laste gelegde en bewezen feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstelt, en hem van alle regtsvervolging te dier zake ontslagen; al de kosten te dragen door den Staat. — Dit arrest is gewezen overeenkomstig de conclusie van den advocaat-generaal *Arntzenius*, op het rapport van den raadsheer *Noiret de Bruyn* en na het gepleite door den heer advokaat Mr. *P. L. F. Blussé* voor den requirant. — Gelijk men weet, was opgemelde quaestie, wat deze stad (en wel in de zaak van den heer *van Niekerken*) betreft, nog niet regtstreeks door den Hoogen Raad uitgemaakt, doordien zich daarbij eenige tusschengeschillen hadden voorgedaan en verschillende verwijzingen die eindbeslissing vertraagde. Het *Weekblad van het Regt* voegt er tevens het volgende bij: «Men wil, dat het stedelijk bestuur van 's Gravenhage op deze beslissing wachtte, om van het doen nakomen zijner keur omtrent het onderhoud der kaden voor goed af te zien, en eigen voorziening in dit onderhoud te regelen.»

Buitenlandsche berigten.

Italië. — Berigten uit Florence, van den 26 Junij, melden, dat de zitting der kamers aldaar dien dag door den groothertog in persoon geopend is. In zijne troonrede heeft hij op de noodzakelijkheid gewezen van het spoedig eindigen van den oorlog, om voor de regeling der aangelegenheden van Italië de vereischte rust te verkrijgen.

— Het officiële dagblad van Weenen, van den 2, deelt mede, dat monsignor *Morichini* aldaar sedert eenige dagen was aangekomen, overbrengende een pauselijk schrijven aan den keizer, waarbij Z. H., als opperste herder der katholijke kerk, den wensch te kennen geeft tot spoedig herstel van den vrede in Italië, en de grootmoedigheid Zr. Apostolische Majesteit inroept voor de in gevangenschap verkeerende onderdanen van den Kerkelijken Staat.

— Uit Triest wordt van den 28 der vorige maand geschreven, dat de vijandelijke vloot eensklaps zee had gekozen, en van de kusten niet meer zigtbaar was.

Duitschland. — In de zitting van het duitsche parlement, van den 30 Junij. is besloten, aan de regering van Zwitserland te verzoeken, dat deze, even als zulks door Frankrijk gedaan is, de deelnemers aan de jongste ongeregeldheden in Duitschland van hare grenzen verwijdere, en het gevaar, hetwelk voor Duitschlands grenzen uit eene vereeniging van nieuwe oproerige elementen kan geboren worden, voorkome, met kennisgeving, dat wanneer de van daar uitgaande opruijing der naburige duitsche districten geen einde neemt, eene meer strenge bewaking der grenzen, belemmerend voor het verkeer, volgen zal.

Het Noorden. — De *Times*, in een artikel over de deensche zaken, draagt het voor, dat de deensche regering al het mogelijke gedaan heeft, om den strijd in der minne bij te leggen; dat van de duitsche zijde veel van vrede gesproken, doch nog steeds gewapend wordt; dat van die zijde de Denen steeds met overwigt van magt tegen gehouden worden; dat zulk een gedrag tot niets anders leiden kan, dan om alle vooruitzigt op eene vredelievende uitkomst te benemen; dat, ingeval het tot een nieuwen veldslag mogt komen, en de Duitschers mogten geslagen worden, men niet verwachten kan, dat de koning van Denemarken zich tot zijne tegenwoordige redelijke eischen zal bepalen; terwijl ingeval de Denen mogten geslagen worden. de *Zweden terstond van Funen zouden oversteken naar Jutland*, alwaar de Duitschers dus een' nieuwen vijand zouden te bestrijden vinden.

Frankrijk. — Het vertrouwen begint meer en meer te verlevendigen. De beurs neemt dan ook een williger aanzien aan.

Den 5 Julij is de heer *Emile de Girardin* op vrije voeten gesteld; het is echter nog onbekend, wanneer de *Presse* weder in het licht zal verschijnen.

Eene poging om, terwijl de heer *de Girardin* gevangen zat, eene zoogenaamde republikeinsche *Presse* op te rigten, is gestuit.

Men zegt dat bevelen naar de departementen zijn gezonden, om alle verdachte personen te ontwapenen.

Men verzekert dat het kamp niet te Versailles, maar te St. Maur zal worden opgerigt.

De nationale vergadering heeft bepaald, dat een 50tal harer leden den 7 de lijkplegtigheden des aartsbisschops van Parijs zou bijwonen.

De commissie der werklieden heeft voorgeslagen. om de wet in te trekken, waarbij de duur der werkuren te Parijs en in de departementen verkort was.

De heer *Brunet* heeft een voorstel tot kolonisatie van Algiers gedaan.

LAATSTE BERIGTEN.

Het Noorden. — De deensche dagbladen van 1 Julij beschouwen de zending van generaal *Oxholm* naar Petersburg als mislukt; men wil weten dat de keizer van Rusland zich weinig geneigd heeft getoond om de Denen met de wapenen te ondersteunen. De oorlogspartij vestigt nu alle hoop op Zweden. (Zie hier boven) Er was echter sprake van een wapenstilstand van drie maanden. Zeker is het dat *Wrangel* aan de verscheidene korpsen in het Noorden het strengste bevel gegeven heeft niet naar Jutland op te rukken.

Duitschland. — Uit Weenen wordt gemeld dat de keus van aartshertog *Jan* tot Rijksbestuurder, de aansluiting van Oostenrijk aan Duitschland merkelijk bevorderen zal: doch voor de inwendige aangelegenheden van Oostenrijk, zal die keus nog nieuwe moeijelijkheden baren, daar genoemde aartshertog juist in dit oogenblik de man is om de zeer verachterde zaken van het Rijk eenigzins tot staan te brengen.

Italië. — Het uitzigt op den vrede schijnt wederom meer verwijderd, daar de voorslagen van den Pausselijken gezant *Moricini* te Weenen, niet van dien aard waren, dat het bewind aldaar vermeende ze te kunnen aannemen. Het zou nu versterking (men spreekt van 30 à 35,000 man) naar Italië afzenden.

Uit Triest meldt men van 29 Junij, dat de Sardinische vloot op nieuw voor die haven verschenen is.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.